

НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ІННОВАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ

Шквиря Н.О., к.е.н., доцент,
Таврійський державний агротехнологічний університет

У сучасних умовах поживати інноваційну діяльність надзвичайно важко. Внутрішні мотиви до інновацій, обумовлені необхідністю заміни застарілого обладнання і освоєння нових технологій з ціллю підвищення конкурентоздатності продукції діють слабо в основному із-за фінансової нестабільності багатьох сільськогосподарських підприємств. Навіть при самому інтенсивному впровадженні ринкових структур інноваційна активність в найближчий час підвиситься незначно. В цих умовах рішучу роль набувають зовнішні стимули, що виходять із інноваційної політики держави. Так як тенденції розвитку інноваційних процесів в агропромисловому комплексі прямо визначаються політичною обстановкою в країні, економічною кон'юнктурою і інноваційним кліматом то роль держави у врегулюванні впливу даних процесів на темпи росту аграрного сектору достатньо висока. А для аграрних регіонів України реалізація власної інноваційної політики АПК, спрямованої на підвищення конкурентоздатності агропромислового виробництва є шляхом забезпечення стабільного та ефективного розвитку сільського господарства.

Інноваційна політика це могутній важіль, за допомогою якого можливо подолати спад в економіці, забезпечити її структурні перебудову, наситити ринок різноманітною конкурентоздатною продукцією. Перехід до інноваційної моделі економіки означає не тільки стабілізацію, але і поступове підвищення технічного і технологічного рівня вітчизняного виробництва, наближення його до рівня високорозвинутих країн світу. Основною ціллю державної інноваційної політики АПК є створення сприятливих правових і економічних умов для підвищення інноваційної діяльності господарюючих суб'єктів, державної підтримці і стимулюванні інновацій, що забезпечують конкурентоздатність сільськогосподарської продукції на внутрішньому і зовнішньому ринках. Також основною ціллю даної політики є продовольча безпека країни.

Для активізації інноваційних процесів в сільському господарстві необхідно розробити чітку послідовну політику, забезпечити створення державної системи інноваційної діяльності і науково-технічного підприємництва, сформуванню відповідну законодавчо-правову базу. Пріоритетами в інноваційній політиці АПК повинні стати: енерго- і ресурсозберігаючі технології виробництва, зберігання і переробки сільськогосподарської продукції; інновації, що будуть сприяти насиченню зовнішнього ринку недорогими і якісними продуктами

харчування вітчизняного виробництва; інновації, що дозволять підвишити надійність, ефективність машин і механізмів, продовжити їх строк служби, підвишити продуктивність; заходи, що дозволять поліпшити екологічну обстановку.

В створенні інноваційної економіки рішуча роль повинна належати приватному і державному партнерству. Фінансування може здійснюватися або державою, або за допомогою венчурних компаній, альянсів або об'єднань підприємств. Держава має забезпечити: вибір пріоритетів в інноваційній сфері; стратегічне планування, визначення переліку товарів і послуг, які можуть стати предметом державного замовлення; створення умов для залучення крупного капіталу в інноваційні проекти; застосування прямих та непрямих методів мотивації впровадження інновацій.

Виходячи з вищевказаного, інноваційна політика в агропромисловому комплексі повинна здійснюватися на основі:

- інноваційних прогнозів основних напрямків освоєння науково-технічних досягнень в галузях АПК на коротко-, середньо- і довгострокову перспективу;
- вибору і реалізації інновацій, які впливають на підвищення ефективності виробництва і конкурентоздатності продукції;
- створення системи комплексної підтримки інноваційної діяльності;
- розвитку інфраструктури інноваційного процесу, включаючи систему інформаційно-консультаційного забезпечення товаровиробників, а також навчання кадрів;
- підтримці і розвитку науково-технічного потенціалу;
- сприяння розвитку малого інноваційного підприємництва;
- активізації співробітництва на державному і міжнародному рівнях всіх зацікавлених сторін інноваційного процесу;
- створення економічних і правових умов інноваційної політики, удосконалення податкового законодавства.

Перераховані напрямки інноваційної політики повинні реалізовувати органи управління АПК державного і регіонального рівнів. Цілі даних напрямків можна досягти за рахунок впровадження найбільш ефективних інноваційних процесів, які здатні скоротити витрати на виробництво продукції, знизити ціни і призвести до підвищення ефективності сільськогосподарського виробництва.